

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

77. ÅRGANG

---

5. JUNI 1965

A V I N N H O L D E T :

OM ÅND OG ENHET (LEDER) - DANTE PÅ NORSK
- JOHANNES XXIII's DAGBOK - ST. SUNNIVA-SKOLEN
100 ÅR - BLIKK PÅ TIDEN - FILM - LITTERATUR - UTLANDET

NR
11

NESTE NUMMER UTKOMMER 19. JUNI 1965

AV KIRKENS LIV

Uken 6.—12. juni

PINSE

Epistel: Ap. gj. 2, 1—11.

Evangelium: Joh. 14, 23—31.

«Kom, Hellige Ånd, fyll dine troendes hjerter og tenn i dem din kjærlighets ild.» Dagens liturgi beretter for det første om det som skjedde Pinsedagen, for det hele hviler på et historisk faktum (epistelen). Den tolker dessuten det som da hendte, ved hjelp av Jesu eget løfte (evangeliet). Og sist, men ikke minst er den preget av den inntrengende bønn som Kirken på denne dag sender opp til Faderen om at Han stadig på ny må sende sin Ånd i våre hjerter, for vi kan ikke leve uten den kjærlighetens ild, mild og sterk, varm og ren, som Gud alene kan gi.

Liturgisk sett minner pinseuken meget om påskeuken. Begge fester er rike på innhold og vi trenger en hel uke for å lese og meditere skriftens vidnesbyrd om Jesu seier over døden og Åndens seier over apostlenes treghet.

MANDAG: Epistelen beretter om den nye Pinse som skjedde da den første hedning ble døpt (Ap. gj. 10). Evangeliet minner om den samtale Jesus en natt hadde med Nikodemus (Joh. 3) og som nettopp dreiet seg om den nye fødsel i Ånden.

TIRSDAG: Epistelen (Ap. gj. 8) gjengir det første vidnesbyrd om at apostlene selv besøkte menighetene for å meddele Ånden til de nydøpte. I evangeliet (Joh. 10) forsikrer Jesus om at han er kommet for at vi skal ha liv, det liv Ånden gir, i overflod.

ONSDAG: To lesninger, begge fra Apostlenes gjerninger, om Peters virksomhet under Åndens ledelse. Evangeliet (Joh. 6) taler om den dragingen Ånden utøver for å føre oss nærmere Gud.

TORS DAG: Epistelen beretter om diakonen Filip's åndelige kraft som viser seg i Samaria, nettopp i denne landsdel som jødene hadde avskrevet som fiendenes land. Evan-

Uken 13.—19. juni

TREENIGHETSFESTEN

Epistel: Rom. 11, 33—36.

Evangelium: Mt. 28, 18—20.

Kirkeåret har vist oss Guds kjærlighet i Kristus og den Hellige Ånds virke. Trådene blir nu knyttet i en fest til ære for Gud Treenighet, før vi innleder den lange serie av «grønne» søndager helt til Advent.

MANDAG: *Basilius*, kirkelærer. Spilte en stor rolle i utformingen av treenighetslæren († 379).

TIRSDAG og ONSDAG: Messe fra 1. søndag etter Pinse.

TORS DAG: KRISTI LEGEMSFEST. Prosesjonen er henlagt til søndagen og gir oss anledning til å takke Gud for Hans store gave i Kristi kjærlighets sakrament, men det er i dag festen egentlig feires av hele Kirken.

FREDAG: *Efrem Syreren*, diaakon og kirkelærer († 373).

LØRDAG: *Juliane av Falconieri* († 1341).

geliet (Lk. 9) forteller om apostlenes første misjonsvirksomhet da Jesus ennå var blant dem, den forberedte dem til deres store misjon senere.

FREDAG: Lesningen står hos profeten Joel: Den ble sitert av Peter pinsedagen som en profeti nettopp om det jødene da ble vidner til. I evangeliet hører vi om Åndens store verk som er syndens forlatelse.

LØRDAG: Som vanlig på en imbrelørdag møter vi en rekke lesninger fra det gamle testamentet (her mest i forbindelse med den jødiske pinse). Epistelen (fra Romerbrevet 5) forsikrer oss om at den Hellige Ånd utøser Guds kjærlighet i våre hjerter, den kjærlighet vi finner virksom i de helbredelser som Jesus utvirker og som dagens evangelium vidner om.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00 9.45 og 19.00	11.00
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	9.30	—
<i>Lunden kapell</i> , Trondheimsveien 309, tlf. 21 25 87	—	9.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , Christies gt. 16, tlf. 15 410	8.00 9.00	11.00
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 56 245	9.30 19.00	—
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongens gt. 9, tlf. 11 438	8.30	10.45
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 3388	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O Haraldssonsgt. 49, tlf. 53 765	18.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30	10.45
STAVANGER: <i>St. Svitthun kirke</i> , Dronningensgt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2, Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00
<i>St. Elisabeth hospital</i> , 11a, tlf. 21 671	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 2779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehjem</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 7558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94, Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: <i>St. Eystein kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31.VIII (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Hallvard Rieber-Mohn (ansvarshavende) og Åge Rønning.

Redaksjonens adresse: Neuberggaten 15, Oslo 3.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo.

Kontortid: 9—16. Lørdag: 9—14. - Tlf. 42 31 70.

Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 20 pr. år - Kr. 10 pr. ½ år. Utlandet kr. 24.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21.

OM ÅND OG ENHET

Ordene avslutter hver eneste én av våre kirkebønner, året rundt: *In unitate Spiritus Sancti* — i den Hellige Ånds enhet. Den enhet som særpreger den katolske tro, og som jo også mange utenfor Kirken finner så slående, er altså intet naturprodukt. Den har sin kilde og sitt forbilde i Guds eget liv. Og den er, ifølge vår tro, et *Åndens* verk — den er en Guds inspirasjon som er sterkere enn de mangfoldige opplegg til uenighet, strid og splittelse — også i trossaker — som menneskenaturen er befengt med.

Pinsen står for døren — disse linjer når våre lesere på selve helgafte før *Åndens* høytid i den kristne kirke. For så mange av våre samtidige er pinsen en blott og bar utfarts-fest på vårparten, og dermed en farlig anledning for oss selv til lett fariseisk å falle i staver over det *åndens* mørke som angivelig omgir oss.

En annen synsvinkel turde være mer fruktbar: Et ransakende blikk innover i vår egen midte, når det gjelder temaet *ånd og enhet*. Den ofte beundrede katolske enhet er ingen vag samfølelse eller en bunt vedtatte kompromisser. Den har sitt klare utspring, sin åpenbare regel, sin innlysende funksjonsmåte. Noen av dem tåler å bli minnet om. Ikke bare til denne høytid, da vi minnes «Maria og de tolv» i høysalen, ventende lydige på Guds imperativ. Men med henblikk på vår mer generelle situasjon, som katolske kristne i en tidsalder da Kirken foretar en av sine store justeringer i forhold til den verden hvis salt den er — med de ofre og tilpasninger det krever av oss alle.

To faktorer hører med i denne enhet: *Ånd og institusjon*. Kristus innstiftet en kirke og et apostelembede, og han sendte, i ordets egentlige betydning, en *inspirasjon* — en «*ånds-inngivelse*» — i sine troendes sinn. En kristen forsamling som oppgir eller avsvikker den ene av disse to poler er på villspor — kristendom er hverken et utvortes reglement eller en rent indre personlig impuls.

Ånden ble skjenket Kirken som helhet — ved sakramentene og forkynnelsen når den oss alle. Den er Kirkens tanke, hjerte og sjel — jo dypere vi føres inn i vår tro, desto sterkere behersker *Ånden* vårt liv. Institusjonen, embedet ble derimot betrodd en klart avgrenset gruppe mennesker som deres særlige ansvar. «De tolv» og deres viede etterfølgere — biskopene — er ikke bare våre eldre brødre i Kristus. De er betrodd et lederskap og en myndig-

het som Kristus vitterlig gir meget vidtgående oppdrag og fullmakter. Den *ånd* som er virksom i den kristne kirke driver de troende til enheten omkring dem. Den kristne som blir stående i sin katolske dåpspakt fra barndommen, og den voksne konvertitt som slutter seg utenfra til Kirkens fellesskap, bøyer seg bevisst, i troens lydighet, inn under dette lederskap. Ikke under den forutsetning at det garantert for all fremtid vil bekrefte meg i mine private forestillinger og personlig betingede ønsker om hvordan kristenlivet bør ytre seg. Men i overbevisningen om, at bare i foreningen med min biskop, med biskopenes verdensomspennende kollegium, og med deres samfunn omkring Peters etterfølger, står jeg virkelig der jeg skal, og ønsker å stå: *In medio ecclesiae* — i Kirkens midte.

Kirkens enhet har vært — og er — så fasttømret i den katolske mentalitet, at det kan få oss til å glemme de destruktive og splittende krefter som truer alt menneskelig samfunn. Kirkehistorien har også adskillige mørke kapitler om dem.

Her bør den tilstundende pinsefest hjelpe oss til kjærlighet, klarhet og troskap. Vi lever i en tid da en drastisk ny verdenssivilisasjon tvinger Kirken ut av en lang og forholdsvis passiv periode, til dristige og vidtgående avgjørelser, som griper direkte inn i vårt daglige liv, våre religiøse vaner og forestillinger, vår foretrukne *måte* å «praktisere» vår religion på. Det gleder, oppmuntrer og frigjør faktisk kreftene i svært mange. Men det støter, forvirrer og skremmer utvilsomt andre. I disse reaksjoner er det intet nytt — les Apostlenes Gjerninger! Vesentlig for vår tro er egentlig bare dette: Kirkens vei inn i en ny virkelighet skjer under ledelse av «Peter og de tolv» — Peters etterfølger og verdens-episkopatet. *De* har mandatet. *De* er blitt lovet den Sannhetens *Ånd* som «helvetes porter ikke skal få makt over». Vi kjenner ingen vei til Kristus og Hans vilje utenfor enheten med dem.

(Forts. n. side)

«DEN KRISTNE DI

DANTES «DIVINA COMMEDIA» PÅ NORSK

Dante-portrettene er mange, og alle gir de den samme karakteristiske profil: Høy panne, markert nese og en viljesterk hake. Denne bysten er av en ukjent kunstner, og finnes i museet i Napoli.

Dante Alighieri — alle kjenner hans navn. Men få har lest ham. Det skyldes ikke bare at vi til nå har savnet en norsk oversettelse av hans hovedverk, «Den Guddommelige Komædie». Det skyldes også vår late nølen overfor ham og de andre «helt store»: Shakespeare, Goethe og noen ganske få i tillegg til dem. De er som fjell — å drive tindebestigning er litt av et foretagende, selvom utsiktene fra slike høyder hører til livets store opplevelser, og rikelig lønner strevet. Er en ikke fjellvant, trenger en dessuten fjellfører — en god og trygg leder på ferden.

Nå er den sorgen så ettertrykkelig slukket, at det må ropes fra takene: Det største kristne dikt i Vestens litteratur legges i disse dager — betimelig til 700-års jubileet for dikterens fødsel — åpent for oss, gjennom professor Sigmund Skards oversettelse. Det er en verdensdiktingens skattkiste. Det Norske Samlaget her gir oss. Med faglig og økonomisk støtte fra alle gode makter er det dessuten blitt dette sjeldne: Et virkelig praktverk til overkommelig pris, i smakfullt utstyr ved *Ørnulf Ranheimsæter*.

Den italienske originaltekstens prakt og vellyd kan ikke overføres til noe annet sprog, og selv med svært tynne kunnskaper i italiensk, er det umaken verdt, å lese ett og annet avsnitt som Dante skrev det — for å oppdage hvilken poesiens magiker han er.

Sigmund Skards oversettelse, en grundig bearbeidelse av et førsteutkast ved avdøde *Henrik Rytter*, foreligger på et sterkt, kraftfullt nynorsk som en leser med glede — det kler også dikterverket. Boken er forsynt med noen godt reproduerte Dante-portretter, en 70-siders klok, kunnskapsrik og nyansert innledning, et forklarende notepapparat og en mengde marg-noter i selve teksten som gjør den så anskuelig og lettfattelig som vi ikke kjenner den fra noen annen utgave. Dette er kort sagt kulturinnsats av første kvalitet.

Tro er ikke evidens. Troen er et sprang — noen ganger på de «70 000 favners dyp» som Kierkegaard taler om. Det krever mot. Å være kristen er i all enkelhet og med tillit til Gud å våge det spranget. Igjen og igjen.

HRM

EN PAVELIG «ANMELDER»

I 1921 feiret en 600-års dagen for Dantes død. Den da regjerende pave, *Benedikt XV* laget en hel encyklika om den store dikteren, som slett ikke alltid var så godvenner med de kirkelige autoriteter i sin egen samtid. Benedikt taler ikke bare på sitt hjemlands og sin kirkes, men på hele det kristne Vestens vegne, når han skriver slik om Dante: «Enda han er skilt fra oss ved så mange og lange århundrer, tilhører han på en måte vår egen tid. Dante levde og pustet som vi selv gjør det. Vi deler hans kjærlige ærefrykt, hans religiøse sans. Bak hans symboler, likesom bak våre egne, skjuler seg «den sannhet som kommer til oss fra det høye, og som løfter oss til slike svimlende høyder». Dantes edleste tittel, fortsetter paven, «er *poëta christianus* — den kristne dikter. Skjønnheten i de kristne tanke-, livs- og handlingsmønstre fanget hele hans interesse. De var også regelen over hans eget liv, og hans «guddommelige» sang uttrykker alt dette. De som ser i ham, ikke kristenhetens dikter, men bare forfatteren av en religiøst farvet kunst-fabel, går glipp av det som utgjør Dantes egentlige storhet og er grunnlaget for hans berømmelse. En skjønner ikke helt Dante, med mindre en også ser i ham en læremester i den kristne sannhet. Hinsides all tvil er denne dikteren den kristne visdoms forkynner, og lovpriser — i mangt den edleste og mest overbevisende av dem alle».

FLORENTINEREN DANTE

«Florentiner av ætt, ikke av seder» skriver Dante selv under sitt navn, ved begynnelsen av sitt store verk. Det røber allerede både hans temperament — stridbarhet! — og hans skjebne. Sistnevnte var omtumlet — det er ikke Sigmund Skards minste fortjeneste, at han faktisk makter å greie ut trådene i det uhyre kompliserte politiske mønstret Dante ble født inn i, og etterhvert ble en aktiv del av. Det gjorde ham til en bitter og utrøstelig landsforvist, fra et Firenze som han elsket, — hans verk er gjenomtrent av *eksil-dikterens* såre uro og rastløshet. Kanskje var det nødvendig — i *troens* fedreland fant han desto sikrere feste.

Dante fikk sin første skolegang hos fransiskanerne i Firenze. Han er bare 9 år gammel da han første gang møter Beatrice — hans første «åpenbaring». Han ser henne visst ikke igjen før ni år senere, på Ponte Vecchio — en scene som malerne har kastet seg over, ut fra den nitidige skildring dikteren gir av den, i sin bok «*Vita Nuova*». Beatrice forblir et elsket, fjernt og skjønt ideal for ham — han gifter seg med en annen. Men i poesiens og følelsen verden frigjør hun hans evner til en kjærlighetens visjon som hever seg fra det jordiske like til Gud. Og veien frem til Gud, som hele tilværelsens lysende grunn, skildrer Dante i et genialt verk — «Den guddommelige komædie» — som innbefatter all tidens teologiske viten og klassiske dannelse, hans egen samtids begivenheter såvel som hans høyst personlige skjebne. Der måtte kjempekrefter til for å løfte en slik blanding til den store poesi. Dante hadde de kreftene. Noen av *vår tids* store

TER» – I 700 ÅR

EN STOR BEGIVENHET

poeter, T. S. Eliot og Paul Claudel blant dem, setter Dante og Shakespeare alene i en klasse for seg, som de egentlige diktere. Umiddelbart under dem kommer simpelthen ingenting. Så kommer de øvrige.

«KOMEDIEN»

Det er ingen «komedie» i vår moderne forstand, men et dramatisk visjonsdikt om en vandring i det hinsides: Helvete, Skjærsild, Paradis. Det er heller ingen «fullkommen» bok: Også Sigmund Skard har — med rette og skjønn — skåret bort longører og «dødt» fyllstoff. Noe av storheten i det som blir tilbake, ligger i den spennvidde som særpreger Dantes menneskelighet. Han ser og beskriver med et spill levende, impulsivt menneskes mottagelighet. Men samtidig utleverer han seg selv, sitt innerste av følelser og tanker, i samtalen med sine to ledsagere: Den romerske dikteren Vergil i de «lavere» regioner, og hans elskede Beatrice i de høyere, helt inn mot Guds blendende trone, der St. Bernard av Clairvaux,

Botticellis tegning av Dante, ledet av Beatrice.

NØKLER TIL DANTES DIKTNING

Rafaels Dante-portrett.

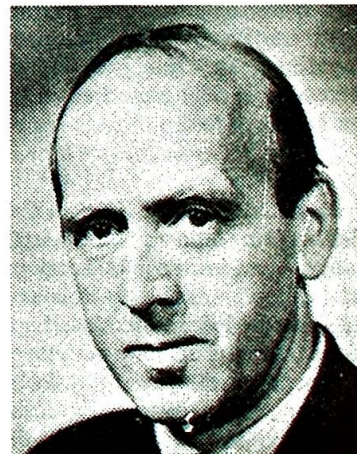

Foruten denne utgavens gode og grundige innledning kan det være verd å nevne et par andre «appetitt-vekkere» til et stort og krevende verk — mindre tekster som åpner døren til Dante og hans verden. Mgr. Silvio Porisensi, en lærd italiensk prest som også har virket i vårt bispedømme noen tid etter krigen, og nå er virksom i København, har utgitt en fortreffelig liten bok om Dante (1964). To personlige og velskrevne artikler om dikteren er Nils Kjær's epistel «Dante Alighieris dødsdag» (i «Epistler») og Jens Kruuses «Fra mørket til lyset» (i «Mesterverker»). Ellers har Ernst Sinding skrevet en kortfattet gjennomgåelse av «Den guddommelige komedie», utkommet på Universitetsforlaget i 1963, likesom Olof Lagercrantz, den svenske forfatter og kritiker, har skrevet en intelligent analyse av det samme verk. Den er nettopp nå utkommet som billigbok i norsk oversettelse.

den kontemplasjonens mester, overtar hans hånd og viser ham den Allerhelligste.

I hele denne vandring blir troens tidsalder levende for oss. Med all sin harme over det som var skjevt og galt ved Kirkens hode og lemmer, er Dante hengivent og lidenskapelig en Kirkens sønn «og følte dens plager som om de var mine egne». Ingen dikter har med en tilsvarende velde fremstilt den katolske virkelighetsopplevelse, i hele dens rikt nyanserte menneskelighet og spenningsfylte kontraster. I sin godhet som i sin synd er han et kristenmenneske vi gjenkjenner. Innenfor et annet verdensbilde enn det han så omhyggelig beskriver, blir hans grunnoppfatninger av livet og døden, av godt og ondt, fremdeles stående som tidløst kristne. Og intet verk i hele verdenslitteraturen svøper dem i et slikt lys av klar skjønnhet som Dantes «Divina Commedia».

Professor Sigmund Skard er en fin litteraturkjenner, med amerikansk litteratur som speciale. Forleden fikk han en pris for sin ypperlige nynorsk-oversettelse av middelalderske «vagantviser». Hans Dante-oversettelse er en kjempeinnsats som avtvinger stor respekt.

DEN LANGE FORB.

PAVE JOHANNES XXIII'S DAGBO

Den unge Don Angelo (i midten) på presteseminaret. Hans omfangsrrike dagbok forteller noe — men knapt det viktigste — om den lange forberedelse som gjorde ham til...

Journal intime — mange mennesker er umiddelbart allergisk for selve genren. De ønsker ingen betrouelser fra andres innerste liv, de værer ekshibisjonisme hos nedskriveren og nyfikenhetens søte kløe hos leseren. Det svarer ofte til et sikkert instinkt. Men ikke alltid.

Fra Paulus og Augustin av, er den kristne et menneske som nettopp *betror seg* — innebygd i hans tro ligger overbevisningen om at Guds virkelighet og miskunn er noe synlig i menneskers skjebne. Det må de meddele. Genren har store aner, hos flere av de fremste mystikere og kristne tenkere. I sjeldne tilfeller forenes den med et tankens og formens geni — Pascal, Kierkegaard. Andre ganger må leseren gripe en autentisk sjelsstorhet gjennom en likegyldig eller mindreverdige form: Therese av Lisieux' «En sjels historie» er et berømt eksempel på dette siste.

Det er et eiendommelig trekk ved vår meningsfylte etterkrigstid at vi innenfor bare noen få år har sett to verdenskjente menn etterlate seg til offentliggjørelse en «sjelens dagbok». *Dag Hammarskjölds* dagbok «Vägmerken» (1963) var, for å anvende hans egne ord, «en hvitebok over forhandlinger mellom Gud og meg selv» — en høyt kultivert europeers gjenoppdagelse av den kristne mystikks tradisjon, uttrykt med tildels betydelig formgivende talent, og merkelig harmonisert med hans skjebne og tragiske død.

EN MYTE DØR

Pave Johannes XXIII's «En sjels dagbok» (*Il Giornale dell'Anima*) har vært imøtesatt med en tilsvarende spenning — av innlysende årsaker. I seg selv er det jo unikt at en pave, denne katolisismens ensomme og hieratisk opphøyede lederskikkelse, legger sitt indre liv åpent til almen beskuelse. Og mange som, særlig på ikke-katolsk kulturgrunn, finner at den katolske geistlige representerer en fjern og utilgjengelig mennesketype og livsform, vil måtte synes, at en personlig dagbok — ført trofast fra 14

års alderen til få måneder før døden rammer ham i 82 års alderen — utgjør et menneskelig dokument av uvanlig interesse. Hertil kommer selvfølgelig de personlige faktorer. Siden reformasjonen i det 16. århundre splittet kristenheten, og den moderne avkristning gjorde veldige menneskemasser fremmede for, eller fiendtlige overfor pave-embetet, har ingen enkelt person på Peters Stol oppnådd et så varmt og engasjert forhold mellom seg og hele sin samtids menneskehet som Johannes XXIII.

Noe av det mest verdifulle ved «En sjels dagbok», som nå foreligger, eller er under utgivelse på alle verdensspråkene, er at den tar sin forfatter ut av legenden og myten og tillater oss å plassere ham — hans egenheter til tross — i en lang og ærverdig tradisjon. Dette spontane og unervøse handlingsmenneske uløste en lenge oppsamlet og uhyre dyptgripende reformasjonsbølge i den katolske kirke, og han kom til å gi den et lykkelig personlig preg av godhet, evangelisk enkelhet og uforferdet kontaktglede med verden utenfor den romerske kirkes ganske visst verdensomspennende, men slett ikke universelle fold. En hel verden forsto og likte intuitivt hans menneskelighet, og fant den vinnende i et embete så tynget av pompøst alvor og seremoniøs høytid. Men ettersom konsilet og reformbølgen vokste til forbløffende dimensjoner for verdens øyne, kom pave Johannes til å fortone seg som den store *revolusjonære* i Kirkens moderne historie.

Hans dagbok slår en tykk pæl gjennom denne mytedannelse — til gjengjeld avslører den at vi i den «enkle» Angelo Roncalli møter et personlighetens mysterium som heller ikke hans egne, fryktløst selvkritiske nedtegnelser egentlig kan klarlegge.

LYDIGHET OG FRED

Roncallis «bakgrunn» er nemlig til det ytterste konvensjonell. Han er det lyse hode i en fattig bondefamilies barneflokk — patetisk er familielikheten mellom den kanselli-geistlige og hans brødre, furet og merket av slitet med jorden hjemme i Bergamo. Opptegnelsene fra barneårene viser et fromt og føyelig sinn: Dette er den klassiske katolske barneoppdragelse på latinsk grunn — autoritær og kjærlig. Det motto han senere valgte som pave — «Oboedientia et pax» (Lydighet og fred) — peker tilbake på et helt personlighetsmønster som uten avbrekk eller store kriser bygges opp, under de 70 år hans dagbok omspenner. Hele sitt liv bevarte han takknemligheten over hva han skyldte andre — sine foreldre, en from onkel, sine søsken, sin sogneprest i landsbyen Sotto il Monte, sine overordnede på presteseminaret, sin første biskop.

Vi møter et konservativt, respektfullt temperament — full av ukritisk ærefrykt for den tradisjon han trer inn i og tjener. Notatene fra preste-utdannelsens år avslører et ubevisst paradoks: Denne pave, som definitivt skulle lukke «Motreformasjonens» 400 år lange epoke i den katolske kirkes historie, var selv et særdeles typisk produkt av det beste i motreformasjonens fromhetsmønster og presteideal. En stor del av det tykke dagboksbind er notater fra «retretter» — dager i ensom ettertanke eller åndelig

REDELSSEN

FORELIGGER NÅ

veiledning og sjelesorg, med indre fornyelse for øye. Den strenge og systematiske samvittighetsransakelse og selv-tukt, en jesuittisk inspirert «sjele-strategi» som aldri forlot ham, er rammen omkring en rik og varm italiensk følelse og *umanità*. Hans skriftlige form er nærmest upersonlig, her og der tynget av både klisjéer og longører. Men plutselig kan det glimte til, i glede over et vakkert landskap eller med et sukk av oppgitt selv-ironi. Her er også eksempler på at selvutslettende ydmykhet og realistisk selvfølelse kan inngå en subtil og gripende blanding, i et menneske som slik er plassert på åndsmaktens tinder uten helt å fatte hvordan det gikk til.

«Min sjel er nedlagt i disse sider», sa pave Johannes da han kort før sin død betrodde dem til sin sekretær, monsignore Loris Capovilla. Hva sekretæren mottok, var en bunke slitte ark med eselører og noen billige notisbøker. Alt var gjennomlest inntil synlig slitasje — Johannes hadde dem alltid for hånden og notatene røper selv i hvilken grad dette utadvendte mennesket også «arbeidet på seg selv» med frykt og beven. Hans åndelige lærere

... hele menneskehetens, også tukthusfangerens, sogneprest.

har vært «voluntarister» — utpregede viljemennesker og beundrere av selvkontroll og sjelig disiplin. «En sjels dagbok» er — inntil det monotone — en frontberetning fra denne streben. Uavbrutt, uten synlig kritisk avstand eller tvil, kaster han sin personlighet inn i denne kamp. Det gjelder tenåringen som det gjelder den 78-årige patriark av Venezia, på vei inn i det konklave som bestemte at han skulle være pave.

«Det kan vår Angelo aldri greie!» skal hans myndige søster ha sagt, da verden fikk vite den nye paves navn i 1958. Og rundt om i talløse katolske prestegårder og klostre, misjoner, og skoler verden over sa man vantro: Roncalli?! Ja — Roncalli. Nå kjenner vi ham bedre enn noen annen i det embete — apostelen Peter unntatt. De var begge «alminnelige» mennesker — og ble forstått av sine like.

Og dog —

DEN ULØSTE GÅTE

Ett problem lar denne voluminøse dagbok helt ubesvart. Ja man må spørre om den ikke tvert om kompliserer det. Hva vi møter i «En sjels dagbok» er nemlig en omstendelig og konsekvent *build up* til en from og hederlig, men nokså obligat geistlig mentalitet — stort sett hva man bør vente og tør håpe å finne i sin egen sogneprest. Denne oppbyggelige, men klassisk oversiktlige vekst i kristendom er jo imidlertid ikke hele historien om Angelo Roncalli. Denne mann ga trolig kirkehistorien dens mest merkbare kursendring siden reformasjonen — i enkelte henseender må man endog forlenge perspektivet bakover. Hvordan?

Her er en uløst gåte. «En sjels dagbok» viser oss 78 års tilsynelatende ubrutt kontinuitet. Ytre begivenheter og oppdrag gjorde at hans liv utspant seg fra Bosporus til Paris. Men hans dagbok handler om det *indre* — sjelens — landskap. Og der er ingen jordskjelv — knapt nok en stormvind. Alt hva vi vet om menneskets eldre sier oss, at mennesker som overhodet lever til 78 års alderen har alle sine oppbrudd bak seg. *Charles Péguy* er endog så pessimistisk, at han taler om «de grusomme 40-årene, da vi mennesker *blir* hva vi *er*» — dvs. allerede stivner i vår livsform. Men Angelo Roncalli begynte sitt egentlige og kjempemessige livsverk 78 år gammel, få måneder før han fikk vite at hans dager var talte og at han måtte handle fort. Det reviderer, uforklart, våre forestillinger om aldringens prosess i et menneske.

Hvor kom denne dristighet fra? Hvor hentet han sin fryktløshet? Hvor kom denne nye — noen ville si: hans første — ungdom fra? «En sjels dagbok» gir ikke noe direkte svar på det — i en viss forstand bare øker den vår undring, dersom vi underkaster den en vanlig personlighets-analyse. Der er ganske visst en annen forklaring: Dette lange liv var en uavbrutt, bevisst streben etter å gripe kristendommens grunnverdi — den kjærlighet som «tror alt, tåler alt, håper alt». Da der ble bruk for den, fordi denne mannen en dag ble innsatt som hele menneskehetens sogneprest, var den der. Hverken ventetiden fram til støvets år eller en karriere i diplomatiets og kansellienenes sterile luft hadde kunnet tyne den.

«En sjels dagbok» er altså intet litterært dokument som Dag Hammarskjölds dagbok. Heller ikke er det samtids-historie. Hammarskjöld nevner ikke engang FN i sine notater, Johannes lar såvel de Gaulle som Krustsjovs svigersønn unevnte i sine. Dagboken er et noe omstendelig møte med en *fromhetstype* som bare delvis forklarer et merkelig og betydelig menneske — den kanskje eneste helt relevante *prest* for millioner av det 20. århundres mennesker.

(Forts. n. side)

EN HUNDREÅRIG SKOLEGJERNING

ST. SUNNIVA-SKOLEN RUNDER DET FØRSTE SEKEL

I år gikk St. Sunniva-skolen aller først i barnetoget 17. mai — dens flaggborg var den første som senket seg til hilsen for Majestetet på slottsbalkongen. Hedersplassen var fortjent: I år er det hundre år siden den ble grunnlagt.

Dens historie er en tålmodets og utholdenhetens krønike, frem til den dyktige ledede og høyt anskrevne institusjon skolen er idag. I tiden omkring 1860 ville sognepresten ved St. Olavs kirke i Christiania skape en liten menighetsskole for barna til katolske, utenlandske fagarbeidere i den norske hovedstaden. Sognepresten var selv fransk, og henvendte seg til den franske konsul i Christiania, som kjente godt St. Josephssøstrene i Chambéry i Savoien. Den 4. august 1865 kom de fire første søstre av denne kongregasjonen til Norge og tok inn i Teatergaten 4, et lite falleferdig hus der også Ivar Aasen har bodd, og som til denne dag nærmest mirakuløst har unnsloppet saneringer og reguleringer i strøket.

I oktober 1962, et par dager etter Vatikankonsilets åpning, mottok pave Johannes en internasjonal gruppe pressefolk og konsulenter i Vatikanet. Han åpnet muntert med å uttale at han hadde villet innkalle oss nettopp til Capella Sixtina, forat Michelangelos veldige dommedagsfreske kunne tjene som bakgrunn for hva han hadde å si om visse reportasjer. Mens hardkokte journalister humret anerkjennende viftet han en tykk pekefinger til dem og karakteriserte dem med uimotståelig bondevett. Så ble han alvorlig, og sa noe som visst få av oss tilstedeværende vil glemme — ved lesningen av hans dagbok blir det lys levende, som et glimt av det innerste i ham:

«Jeg ønsker intet annet, enn at dere alltid og i alle ting vil kunne gi meg dette, som mitt egentlige og eneste skussmål: Han var en sann prest, for Gud og mennesker, og en oppriktig venn av alle folkeslag.»

For en pave er og forblir det, i all sin enkelhet, det eneste riktige program. Og Johannes XXIII's dagbok forteller om dets lange, lange forberedelse i et trofast menneskes liv.

Her åpnet søstrene en ørliten skole, allerede tolv dager etter sin ankomst. Ti elever — alle utlendinger — det var begynnelsen. I sin tur var søstrene selv elever — de måtte jo følge opp med selv å lære norsk. «I de første månedene», leser vi i en upretensjøs og underholdende liten hundreårs-beretning «var søstrene kledd som «damer». Men det ble hvasket i menigheten at de var ordenssøstre. Da kom en dame fra menigheten til dem og foreslo at de tok sin ordendrakt i bruk. En søndag kom søstrene til høymessen i sin ordensdrakt. Etter høymessen sto det mange folk foran kirken for å se nærmere på denne drakt. Nede ved fortauet ventet en landauer, den samme damen ville nå kjøre søstrene gjennom byen, så befolkningen kunne gjøre seg fortrolig med søstrenes ordensdrakt!»

Oslo ble fortrolig med den drakten — om ikke pr. landauer-promenader. Søstrenes hundreårige gjerning, i skolerom og ved sykeseng, har gjort dem til et sikkert trekk i bybildet. I 1868 kjøpte de Akersveien 4, den store tregården som ennå står, og der deres barnehave nå holder til. Og her — på egen grunn — la de så sine store planer: Menighetsskole, barnehjem, pikeskole, sprogintutt for voksne, kapell, søsterbolig. Alt dette i tillegg til deres store innsats i sykegjerningen. Sparing og slit, basarer og innsamlinger, appell til store og små velgjørere ute og hjemme. På bidragslisten sto også fyrstelige navn: Dronning Josephine av Sverige—Norge, hennes søster, keiserinnen av Brasil, kongen av Prøyssen Wilhelm I, Napoleon III. Instituttets grunnsten ble nedlagt 1876. St. Sunniva-skolens historie viser at den har vært etslags «barnas FN» — småfolk av alle raser og nasjonaliteter har, sammen med de norske barna, hatt sin skolegang der, og stillet søstrenes pedagogiske evner og oppfinnsomhet på prøver andre skoler er spart for. Til gjengjeld var miljøet desto mer rikt og utviklende.

Henimot 1920 hadde skolen 75 elever, og plassmangelen ble følelig. Søstrene fikk kjøpt nabotomten, og hvor der før sto en hestestall, et steinhoggeri og en pølsefabrikk, reiste de med fortuttede dristighet i 1920 det store skolebygget som vi finner der idag. Søstrene har visst både å knytte til seg god lærerhjelp utenfra, og følge opp og tilpasse seg pedagogikkens nyvinninger i sin alminnelighet og norske skoletradisjoner i særdeleshet, uten derfor å miste det særpreget de ville gi sin skole: Et ærgjerrig og krevende, kristent friskole-eksperiment som har avtvunget foreldre og myndigheter respekt og sympati. En folke-skole hvor kristendommen ikke er et «fag» blant andre, enn ikke et særlig privilegert fag, men hvor den er grunnlaget og klimaet for hele den øvrige undervisning og karakterfostring, og hvor den ikke bare preger kunnskapsmeddelelsen, men også den livsutfoldelse som kan ligge i undervisning i slikt som ballett og amatør-teater.

Hundreårs-beretningen, som også rommer bidrag fra tidligere elever, forteller enkelt og bramfritt om skolens vekst. Den er meget diskret med noe som enhver kan lese seg til mellom linjene: Den sum av kjærlighet, ansvar, bekymring og offer søstrene, med imponerende energi, har lagt inn i sitt foretagende. Mange er de som har gode grunner for ikke bare å gratulere, men også takke.

BLIKK på TIDEN

KULTURMISJONÆRER

■ Vi er visst på visse områder litt underutviklede her hjemme — i forhold til våre vel avanserte nordiske naboland. Nylig har Oslo hatt besøk av en svensk «poetisk kabaret», som visstnok utfoldet adskillig talent og originalitet, i en helt ny og til det ytterste desillusjonert genre. En særlig fritt-talende kritiker syntes riktignok den var et pust fra en sivilisasjon som «dufter av lik» — vi er forhindret fra å gjøre så sterke ord til våre, ganske særlig over noe vi ikke har sett.

I et telefonintervju en av de medvirkende, skuespillerinnen Lena Granhagen, hadde med «Verdens Gang» (22. mai), fester vi oss imidlertid ved en replikk-veksel. Skal vi tro den er symptomatisk?

— De sa at De føler at det er stor mentalitetsforskjell mellom de to nabofolkene?

— Ja svært! F. eks. det der vi synger om Jesus og Gud og sånt. Hjemme hos oss tar man slikt for en spøk, man våger å le — men hos dere har jeg følelsen av at vi serverte noe pinlig, folk våget liksom ikke å le, dere er liksom ...

— Liksom hva?

— Nei, jeg vet ikke ...

Vi bør, for vårt eget beste, mer og mer vite det selv ...

HUS UTEN GRUNNMUR

■ Oppgjøret med krigsforbryterne etter siste krig har vært ett av de store anliggender like til nå. Tilsynelatende er det et enkelt problem: Finne dem, bevise deres skyld og straffe dem. Slik opplever de aller fleste mennesker problemet, ut fra sin sunne moralske sans og rettsfølelse. Slik spilles det også opp i for eksempel avisene.

I virkeligheten dreier det seg jo tankemessig om en tynn, tynn bro over en avgrunn. Og noen går med blåveis i hendene over den broen. At gassovnene i Auschwitz og «utraderingen» av Coventry var uhyrlige krigsforbrytelser, er vanskelig å bestride. Men terrorbombingen av Dresden og atomdøden over Hiroshima skal godt kunne overføres til noen annen kategori enn nettopp denne: Krigsforbrytelse. De ansvarlige for disse avgjørelser (luftmarskalk Harris? president Truman?) har det aldri vært tale om å trekke til ansvar. De var seierherrer.

Men tvilen stanser ikke her. Den kjølige eftertanke avslører jo, at i en tidsalder da rettstenknningen i de fleste Vestens land er gjennomtrengt av «rettspositivismen» — en tankegang som vegrer seg for å blande rett og grunnleggende moralske normer, ja, som ofte avviser de sistnevnte eksistens, ble dommen over den tapende parts krigsforbrytere fremmet etter helt andre tankebaner: En «natur-rettslig» overbevisning som opererte med høyst moralske begreper som «forbrytelser mot menneskeheten».

Juristene — et skummelt dobbeltliv?

Her finnes en dobbelt inkonsekvens — et jussens tvilsomme dobbeltliv i vår tid — som grelt avslører det verdikaos Vestens mennesker lever med. Overfor denne utfordring: En hel stat som ble overtatt av forbrytere, sto den moderne rettstenkning egentlig hjelpeløst avvepnet. Her ble den tvunget ut av sine egne standpunkter. Den kunne ikke anerkjenne nazismen som en «rettskilde» - all «legal» suverenitet til tross. Så glemte den provisorisk sine egne prinsipper, etter hvilke det godt skulle gjøres å dømme en Eichmann og en Göring, til fordel for rettsbegreper som svarte til verdensopinionens opprørte rettsfølelse — men som til gjengjeld allerede lenge hadde vært satt utenfor «god jus».

Inkonsekvensen er tankevekkende — den røber en hel kultur-svikt: De høye humane mål, den sviktende tro på absolutter. Universitetslektor L. H. Wollnick har skrevet en utmerket, og ertende logisk kronikk om hele det vanskelige problemet, som de interesserte bør se nærmere på («Krigsforbryterprosessene og jussen» — «Verdens Gang» 20. mai). Ikke minst for jurister burde den være et sunt og ydmykende møte med den menneskelige rettsbegrensning, inkonsekvens og — leilighetsvis — skumle dobbelt-tilværelse.

KIRKE OG KULTUR

■ I en rundspørring («Verdens Gang» 28. mai) søker pastor Sverre Riisøen å skille vær og vind, når det gjelder de kristelige dagsavisene og kulturlivet. Provosert av VG's kultur-redaktør, er han ikke med på å frakjenne dem kulturvilje, heller ikke om man — som det ofte skjer — med «kultur» først og fremst sikter til åndslivet og kunsten. Men sakens kjerne (som det pietistiske organet «Dagen»s intelligente redaktør Arthur Berg behendig unnvek i et tidligere bidrag) kjenner Riisøen for godt, til ikke å kalle en spade for en spade:

«Hva man kan bebreide dem er at ingen hadde mot, og fremforalt ikke økonomiske midler til å gjennomlyse den pietistiske kulturangst som fremdeles seiler under «de engstede samvit-tigheters» vimpel. Det er som kjent ikke noen uvanlig foreteelse at svakhet fremmer maktbehov, kamuflert som moralsk bekymring. Vi kan vel heller ikke helt se bort fra, at de kristelige dagsaviser i vårt land skyldes et dristig vestlandsk pietistisk initiativ. Vi har alle rett til å tale vår sak.

De samme aviser anmelder film til en viss grad. For noen år siden gikk en grotesk gangster-film på Eldorado i Bergen. Behørig omtalt i «Dagen». Samtidig oppførte Den Nationale Scene Graham Greenes skuespill «Det siste rummet». «Dagen» glimret ved sitt fravær i Satans angivelige synagoge.»

Litt å tygge på er der også i disse, av pastorens ord:

«Det er ikke kirkens oppgave å skape kultur. Det utslagsgrivende er for kirkens vedkommende å odle den frihetens ånd som muliggjør en disiplinert kultur. Kirkens bidrag til denne prosess er to absolutter. Det første er ordets egenverdi. Det ord som skaper hva det nevner. Sagt på en annen måte: Av artistiske former å skjerpe vår følsomhet for kultur-etiske normer. Dette er ikke moralisme. Det er et integrerende ledd i kirkens kall: Å justere balansen mellom frihet og friheter. Kultur er nå engang behersket natur.

For det andre: Kristendommen er den eneste «ideologi» som har forkynt en konsekvent humanitetskultur. Et «jeg-du»-forhold, universelt i sin gyldighet, personlig i sin utforming. Et livs-syn som altså ikke er rasjonelt, men som gir grønt lys for det nyttigste av alt: *Det unyttige*.

DIALOGEN MULIG?

■ «Fra Marx til Mao har kommunister bekjempet religionen, som opium for massene», skriver «Time» Magazine (14. mai), i en interessant liten artikkel. «Og fra Pius IX til Paul VI har de romerske paver utropt kommunismen som et onde. Forrige uke, i erkebiskopens residens i Salzburg, kom 250 intel-

lektuelle og vitenskapsmenn fra begge sider sammen til en vennskapelig drøftelse av kristendommen og marxismen.

Møtet, som ble arrangert av Vest-Tysklands St. Paulus-Selskap for kristne legfolk, omfattet slike ledende teologer som jesuitten Karl Rahner og Herbert Vorgrimler fra Freiburg, så vel som tre observatører fra Vatikanets nylig opprettede sekretariat for kontakten med ikke-troende, som ledes av erkebiskopen av Wien, kardinal König. De ledende talere fra kommunistisk side var den franske parti-teoretikeren Roger Garaudy og en av Bulgarias fremste ideologer, Asari Polikarov.

Garaudy formet dette spørsmålet: «Er marxister uinteressert i de spørsmål mennesket stiller seg om sitt livs og sin døds mening, og om tankens og hjertets dypeste behov?» Og han svarte selv: «Slett ikke. Om religionens storhet ligger i, at den krever et svar på spørsmål som disse, så blir dens begrensning tydelig gjennom åpenbart utilfredsstillende forsøk på å besvare dem. Under denne synsvinkel har ateismens protest en rensende verdi».

Kommunistene sa seg enig i at religion og marxisme under visse forhold kan samarbeide. En av grunnene, sa dr. Walther Hollitscher fra det øst-tyske (kommunistiske) Humboldt-universitetet, er at de begge idag er underlagt de samme historiske krefter, som for eksempel den teknologiske revolusjon. Lucio Lombardo fra Roms universitet antydte at kommunismen må nå frem til å godkjenne pluralismens idé — at livsanskuelser og trosverbevisninger kan sameksistere. Garaudy hevdet at Marx' ateisme var et svar på den historisk bestemte utgave av religionen han kjente. I lyset av de kristnes økende sosiale bevissthet kunne det bli nødvendig for kommunismen å ta sin tradisjonelle holdning, til religionen opp til etter-prøvning. Når det kommer til stykket, sa Garaudy, så er kommunismen, som Marx selv innrømmet, «den profane virkeliggjørelse av det menneskelige grunnlag i kristendommen». I 1965 kan vi spørre: Begynner ikke de mest avanserte kristne å gå på de samme veier som vi selv har valgt?»

Noen av de katolske tenkere stilte seg temmelig tvilende. Jesuitten Rahner spurte: «Hva garanti kan kommunismen gi for at den — om den kommer til makten — ikke gir seg til å forfølge kirken, slik som den hittil har gjort?» Fysiologen Hans Schaefer fra Heidelberg anførte, at der syntes å være flere tegn til forandringer i katolisismen enn i kommunismen. I de fleste av de taler vi hører, er Marx, Engels og Lenin fremdeles grunnlaget for de fleste av tankene. Hvis vi skal ha noen fremgang i våre diskusjoner, gjør også marxister klokt i å huske, at den vitenskapelige verden har utviklet seg til et punkt hvor en gjør vel i å prøve igjen grunnlaget for disse tankene». Garaudy fastslo at verden om 200 år vil vente noe mer fra marxismen, og at «denne verden vil avgjort være fattigere dersom den er uvitende om erfaringen til store mennesker som for eksempel mystikeren Juan de la Cruz».

Som Kirkens situasjon faktisk arter seg bak jernteppet, med press, løgn og overgrep som daglig anvendte midler, vil vel svært mange lese meldinger som denne med den ytterste skepsis. Ikke desto mindre må samtalen forsøkes. En av Vatikanets observatører kalte, ifølge «Time», møtet for «en god begynnelse». Det mente også pater Erich Kellner fra München, som arrangerte hele tiltaket. Han planlegger allerede en lignende konferanse neste år, med en bredere gruppe røde tenkere. Marxistene var også på sin side villige til å fortsette samtalen. «Hva fikk vi ut av det?» sa en av dem. «Vi bestemte oss i hvert fall for flere kontakter. Det kan synes lite, men er et avgjørende skritt fremover, når en minnes atmosfæren for bare ti år siden.»

Noen vil synes at han også kunne ha innbefattet en god del av «atmosfæren» i dag. Den er, sier nøkterne rapporter fra Øst-Europa, alt annet enn helsebringende for denne nødvendige, men foreløpig merkelige kontakt.

Frater Candidus.

KONGE OG FEDRELAND

Tom Courtenay — ung britisk skuespiller som gir et helt uforglemmelig bilde av «den lille mann» i krigsdisiplinens jerngrep — helt frem til henrettelsen.

Menig soldat Hamp er 23 år, skomakerlærling, forlot skolen 12 år gammel. Da Kitchner kalte soldater under fanen i 1914, meldte han seg — sterkt oppmuntret til mannsnot av mor og hustru. Etter tre år i blod, søle og umenneskelighet i Flandern, snur han en dag, som bedøvet, ryggen til fienden og begynner å gå. Hvor? «Bort fra kanonene, hjem til Islington». Hans menneskelige muligheter for å fortsette slakteriet er simpelthen oppbrukt. Arme gutt — rent teknisk sett er han desertør. Og krig er nettopp en barbarisk tilstand da en ser «rent teknisk» på mennesker — og straffer slikt med døden.

I det bitre, hatske og nødvendige jubileums-oppgjøret med den første verdenskrig, som ikke minst britene har hengitt seg til, er denne filmen kanskje det voldsomste angrep av dem alle. Joseph Losey, som har skapt filmen, kan sitt fag — både som filmkunst og som fredspropaganda er den et mesterstykke. Voldsom og sjokkerende i sine virkemidler, slagkraftig i sin ensidighet, innbitt i sin brutale sannferdighet. Her er ingen slagscener — bare en dump kanontorden, plaskende regn, søle, fyll, rotter, hestekadavre og en flokk avstumpede britiske soldater nedslitt til grensen for den menneskelige yte-evne, og tvunget til å skifte ut samtlige patriotiske klisjeer med kynisme eller automatisk ufølsomhet. Konge, fedreland, generaler og offiserer, lovboten og kirken (her er en opprørende nadverds-scene før eksekusjonen!) — alt står som en mur mot en ung-gutt som ikke skjønner den grusomme kvern han knuses i. Tom Courtenay, som mange vil huske som ungdomskriminell i «The Loneliness of the Long-distance Runner», skaper igjen et menneske en tror på — en «enfolig av hjertet» som like til nådestøtet bevarer sitt undrende uttrykk over en verden og et liv som ikke ga ham mange sjanser. Dirk Bogarde spiller hans forsvarer i krigsrett-saken — en rutineret militær-jurist med skorpe omkring samvittigheten som plutselig vekkes til fortvil-else og kamp over dette ene liv. Han taper — i siste instans krever en forestående offensiv at «moralen» (!) styrkes, ved et statuert eksempel. Menig Hamp må dø — og dør. Ingen av dem som dømmer ham er sadister eller udyr — det viktigste ved denne dypt menneskelige filmen er kanskje dette, at den viser inntil grusomhet hvordan krigen skaper et nytt sett nød-

(Forts. side 181)

EN NORSK KARTHEUSER

DOM FILIP DAHL PRESTEVIES

Kartheuser-ordenen — La Chartreuse — er Kirkens strengeste og mest lukkede form for kontemplativt ordensliv — den søkes av mennesker med et særlig kall til stillhet, bønn og konsentrasjon om «det ene fornødne»: Livet i og for Gud, og — gjennom forbønnens usynlige tjeneste — for medmennesket.

I 1958 trådte en ung Oslo-student, den klassiske filologen *Jacob Dahl*, inn i dette bortgjemte og krevende livet, ved å slutte seg til det franske klosteret Chartreuse de Sélignac. Han har siden bestått sine prøveår og gjennomgått filosofiske og teologiske studier på klosterets egen grunn. Den 29. juni i år er en stor dag for ham, «den siste store begivenhet i mitt liv», som han selv skriver, med fin sans for å ha nådd sitt egentlige mål. Da mottar *Dom Filip Dahl* prestevielsen i katedralen i Bourg, og dagen er en av de meget sjeldne i hans liv, da han forlater klosteret og omgis av sine nærmeste og av noen venner fra Norge.

Efter alt å dømme vil han leve resten av sitt liv i den klostercelle han har valgt. For en overflatisk betraktning er han «tapt», ikke bare for «verden», men også for en mindretalls-kirke hvor der er meget å gjøre, og hvor vi sårt trenger til også norskfødte prester.

Det er en overflatisk betraktning.

Hans kall og hans ordinasjon er nemlig, i troens sammenheng, en glede og en rikdom for alle som deler hans tro, og endog for mange som bare aner den, eller slett ikke forstår den. Kirken har alltid elsket og holdt i ære denne særlige livsform, i dem som Gud kaller og hjelper til å leve den. Den vet, at mer enn tusen ord, stiller det kontemplative liv — som er troens liv rendyrket og forenklet til sine grunn-elementer — oss alle overfor Guds livets drastiske virkelighet. Her er ingen bortforklaringer eller kompensasjoner mulige, men en skjebne som alene hviler på den ene forutsetning: At Gud er.

Kirken vet også, med alle sine millioner av barn i dette livs mange aktive gjøremål, at menneskenes hele tilværelse og velferd egentlig hviler på en usynlig mur av nestekjærlighet og forbønn, ikke minst i de sjeler som restløst våger å «forlate alt» og følge Mesteren. I de helliges samfunn, i Frelsens usynlige verk, er den kontemplative en nøkkelskikkelse og hans eller hennes liv en vaktjeneste som hjelper oss alle.

Mange varme tanker og forbønner vil følge vår norske kartheuser den 29. juni, og i årene som kommer.

LITTERATUR

Virkelig bedre?

C. Edward Barker:
Bedre nerver.
Cappelens forlag.

Dette er en uhyre optimistisk bok: forfatteren setter seg som mål på 195 sider popularisert psykologi å gi individet hjelp til selvhjelp til å fri seg fra alvorlige nevroser. Han skriver, om mennesker med nerveproblemer, at «hvis de vil lese denne boken om og om igjen med vilje til å forstå og et oppriktig ønske om å bli friske, og hvis de konsekvent følger de råd jeg gir, vil de ikke bare oppnå stor lettelse, men med tiden vil mange av dem mestre problemene helt, og dermed ha mulighet for en fullstendig og varig helbredelse».

Det virker ikke bare optimistisk, men overoptimistisk, å tro at en bok som bygger på én enkelt skole innen psykiatrien kan ha så generell verdi som hjelpemiddel. Innen et felt hvor meningsutvekslingene til dels er skarpe, og hvor synspunktene er vidt divergerende, vil mange mene at boken kan være nyttig bare for mennesker hvis sykdomsforløp passer inn i denne skoles mønster.

Det mønster som forfatteren følger i sin beskrivelse av nevrosenes årsak og utvikling, er dr. *W. Ronald D. Fairbanks'* ny-freudianske oppfatning, og bokens forenklete fremstilling, med bruk av vel valgte eksempler, er klar og oversiktlig. I det hele tatt kan første halvdel av denne boken, selv om den neppe oppfyller de optimistiske forhåpninger, utvilsomt være til nytte og hjelp for mange; dette gjelder såvel innholdet som forfatterens positive og oppmuntrende innstilling overfor mennesker med nervøse lidelser.

I siste kapittel av bokens første del, («Årsakene»), kapitler «Mønstret i fysiske forstyrrelser», begir forfatteren seg imidlertid inn på et felt hvor hans råd, efter denne leseres mening, kan føre til skade både psykologisk og fysisk.

Man kan diskutere hvor stor betydning psykologiske faktorer har som årsak til fysiske sykdommer; at de er viktige i årsaks-sammenhengen for en rekke sykdommers vedkommende, er legene klar over. Men en påstand om at all sykdom er resultatet

av psykologiske forstyrrelser, kan ikke bli mer enn en teori; å ta en slik hypotese og presentere den som vitenskapelig underbygget faktum i en bok beregnet på nerverlidende, kanskje ubalanserte mennesker, grenser inn på det uansvarlige. «Pasienten døde, men feberen ham forlot», sier jo Holberg; det hjelper lite om pasienten som følge av bokens utredning får en dypere innsikt i bakgrunnen for sine nevroses, hvis han eller hun samtidig unnlater å søke legehjelp for f. eks. tuberkulose, som forfatteren bruker i et av sine eksempler på at også infeksjonssykdommer er psykosomatiske. Man grøsser også ved tanken på at en ukritisk leser av denne boken kan komme til å vandre rundt som smittekilde i overbevisningen om at når folk får tuberkulose, er årsaken psykologiske problemer, det spiller derfor ingen rolle om man hoster tuberkelbasiller ut over sine omgivelser. Følgende sitat gir innblikk i forfatterens generelle innstilling til fysiske lidelser: «Når du våkner og kjenner en smerte i ryggen, tar du straks affære og gjør noe positivt ut av det. Vondt i ryggen? Det vil jeg neimen ikke vite noe av — jeg nekter simpelthen å ha vondt! En sunn innstilling gir en sunn kropp.» Man må undre seg hvordan det vil gå om en stakkars har brist på en mellomvirvelskive!

Annen del av boken («Helbredelsen») har et kapittel om religion og viser også utenom dette diverse eksempler på forfatterens religiøse synspunkter. Han begynner med å nevne at han har beveget seg bort fra Freuds syn på religion som en nevrose; han oppfordrer leseren til å «rendyrke en sann religiøs tro hvis det på noen måte er mulig». Det er imidlertid et åpent spørsmål om ikke den form for religion som varmt anbefales i denne boken (en slags krykke i den psykologiske helbredelsesprosess; Gud er «den ideelle far», «den store psykiater», som vil oss vel og ønsker at vi skal bli friske), med adskillig rett kan beskyldes for å være et produkt av psykologiske faktorer i individet.

Den religion forfatteren forkynner er en meget positiv, men uhyre enkel, form for gudstro. Han betrakter menneskehetens lidelser som det beklagelige resultat av nevroses og setter tilsynelatende likhetstegn mellom velvære og lykke; han godtar den ortodokse kristne oppfatning av Gud som kjærlighet, men tar ellers avstand fra sin engelske kirkes «Book of Common Prayer» og bygger delvis på en helt personlig, og teologisk tvilsom tolkning av Bibelens tekster. Det faktum at mennesker eldes og dør, later ikke til å ha funnet veien inn i hans bevissthet; han ser enhver form for resignasjon som et symptom på negativisme. Etter hans mening er det en selvfølge at den gode Gud ønsker å gi sine barn «sinnsro, helse og energi», «livskraft og velvære», man har rett til å vente seg dette fra Hans hånd; får man det ikke, er grunnen at man lider av nevroses og ubevisst ønsker å ha det vondt.

Det kan diskuteres om forfatterens forkynnelse av såpass kontroversielle religiøse synspunkter hører hjemme i en slik bok. Mange vil hevde at den i en del tilfelle kan virke direkte skadelig. Men man kan selvfølgelig med rette peke på, at militant forkynnelse av religiøse synspunkter, positive og negative, har inngått i psykologiens tradisjon siden Freuds dager.

Imidlertid har også bokens annen del adskillig som er av verdi. Forfatterens råd om hvordan man best kan gjøre bruk av sine drømmer, dagdrømmer, fantasier og assosiasjoner for å oppnå psykologisk innsikt, kan utvilsomt være til stor hjelp. Og hans kommentarer om selvsuggestjonens makt i helbredende retning kan være nyttige, om man bare ikke lar entusiasmen ta overhånd på bekostning av den sunne fornuft. Hans avsluttende bemerkninger om de sekundære nevroses kan sikkert også være til hjelp. Men i det store og hele er dette en bok som bør leses med en god del skepsis. Og det spørs om mennesker med mer alvorlige nerveproblemer vil ha den tilstrekkelige likevekt til å foreta den nødvendige kritiske vurdering av stoffet.

Vera Henriksen.

PILGRIMSREISER PR. FLY TIL LOURDES

fra 10. til 16. august 1965

Afreise fra Kastrup Lufthavn om tirsdagen kl. 10.00 Hjemreise fra Lourdes den etterfølgende mandag kl. 9.00.

Pris med fuld pension i 6 dage, fra Kastrup til Kastrup:
 på hotell ..... d. kr. 790.—
 på sygehjemmet ..... d. kr. 690.—

Geistlig leder: Pastor Paul d'Auchamp.

DE SYGES KATOLSKE FORBUND
 Valfartskomiteén
 Barsehøj 25 — Hellerup/København.

Om «Nordens Apostel»

St. Ansgar (Ånd og Liv nr. 25),
 Pauluskredsen, København, 1965, 40 s.

Det er selvsagt ingen tilfeldighet, men snarere et tegn på en våken redaksjon når det nummer av serien *Ånd og Liv* vi nettopp har fått inn av døren, er viet til Danmarks og Sveriges apostel. Hittil hadde redaksjonen ikke viet noe hefte til andre helgener enn dem som evangeliene selv beretter om: Jomfru Maria og Johannes Døperen. Men i år feirer vi 1100-årsjubileet for Ansgars død, et stort stevne skal samle katolikker fra alle de deler av Nord-Europa som føler en taknemlighetsgjeld overfor ham, det er ikke mer enn rimelig at hans «ånd» og hans «liv» blir gitt som forbilde til nordiske katolikker.

Heftet består hovedsakelig i en lengre artikkel skrevet av pater P. Grégoire, seriens hovedredaktør. Den skisserer Ansgars liv i korte trekk og stanser først og fremst ved hans ånd. I ham møter vi den unge munk som er blitt såret, stukket i hjertet, av Guds tilskyndelse og som har innsett verdens forgjengelighet, men også den foretagsomme apostel som ikke lar seg kalle to ganger når Gud gir ham ordre om å bryte opp og forlate det han har kjært, til og med sitt kloster og sin kontemplasjon for å tjene evangeliet. Disse karaktertrekk hos Ansgar virker nærmest moderne, ganske enkelt fordi de hører med til kristendommens evigvarende kjerne.

Av de tekster som omgir P. Grégoires artikkel vil vi bare nevne avslutningen av Rimberts «Ansgars Levned» som kan brukes som et motto både for dem som i sommer reiser til Hamburg og dem som blir med i sin bønn og i sin tanke: «Tilbake står det bare at, likesom han i alle ting var Kristi efterfølger, vi også bestreber oss for å være hans efterfølgere. Slik kan det nemlig la seg gjøre både at han alltid lever med oss her på jorden helt til verdens ende, og at vi, når dette liv tar slutt, lever med ham i himmelen. For han vil leve med oss her på jorden, dersom vi holder ham for øye ved å føre et hellig liv og minnes hans lære. Og vi vil leve med ham i himmelen dersom vi, ved å følge hans eksempel, stadig av all vår lengsel og kraft søker Ham som han nådde forut for oss, Jesus Kristus vår Herre, som med Faderen og Den hellige Ånd lever og styrer, Gud fra evighet og til evighet. Amen!»

A. R.

HANS HØYÆRVERDIGHET BISKOPEN

ble den 14. mai mottatt i privataudiens i Vatikanet av pave Paul. Paven informerte seg grundig og med hjertelig interesse om forholdene i Norge og uttrykte sin faderlige omsorg for det katolske mindretallet i vårt land.

ARENDALE—KRISTIANSAND

Jeg vil gjerne leie et sted ved sjøen, i tiden 25. juli—16. august. To voksne og tre barn.

Åge Rønning.

«St. Olav»s redaksjon.

Privat-tlf. 28 01 04.

KONGE OG FEDRELAND

(Forts. fra side 178)

vendigheter som gjør alle — dommere og dømt — til ofre for umenneskeligheten. Selv en påtvunget krig (var den første verdenskrig det?) må føres. Vil man målet, må man også ville midlene. Der lyves alltid om midlene — bak fronten. Noen må vise oss lem — *sans phrase*. «Konge og fedreland» gjør det — nådeløst strengt. X.

Av og om DANTE:

Den guddommelige komedien, gedigen skinnutgave på nynorsk ..... kr. 58.—
The Divine Comedy, I. Hell, II. Purgatory, engelsk billigutgave, pr. bind ..... > 4.75
GRAMMOFONPLATE: Inferno Canto V og XXXIII, Paradiso Canto XXXIII, lest på italiensk, 30 cm mono > 36.50
Sinding: Den guddommelige komedie, norsk ..... > 6.90

PAVE JOHANNES XXIII's DAGBOK

er dessverre ikke oversatt til noe skandinavisk språk, men vi har eller kan skaffe følgende:

JOURNAL OF A SOUL, engelsk, 453 s., mange illustrasjoner. Innb. i blå shirting ..... kr. 55.—
GEISTLICHES TAGEBUCH, tysk, innb. shirt. .... > 63.—
Fransk og italiensk utgave kan også skaffes.

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersv. 5, Oslo 1 - Tlf. 42 31 70

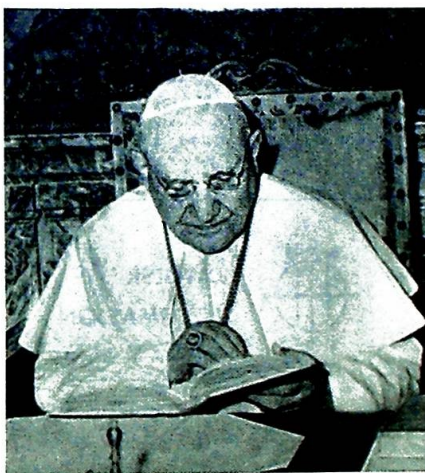
Åpent til kl. 16, lørdager til 14

NYHETER FRA VATIKANET OG VERDEN

SEKRETARIAT FOR FREDSFORSKNING I VATIKANET? ● JOHANNES XXIII'S DAGBOK «BESTSELLER» ● BILLY GRAHAM FÅR KATOLSK STØTTE I USA ● KIRKEKAMPEN I POLEN ● SAMKOMITEEN KIRKENES VERDENSRÅD — DEN KATOLSKE KIRKE

* Det hevdes i Rom, i vanligvis vel informerte kretser, at pave Paul overveier opprettelsen av et nytt sekretariat ved Vatikanet. I tillegg til sekretariatene for den kristne enhet, forbindelsen med de ikke-kristne religioner og forbindelsen med de ikke-troende, er det tale om et sekretariat for fredsforskning og fredsaksjon. Opprettelsen er utsatt til etter Vatikan-konsilets siste sesjon, og vil sikkert i mangt bli avhengig av konsildebattene under denne. Det er kjent, at en av de nylig utnevnte kardinaler, den sveitsiske teologen *Charles Journet*, har gjort seg til talsmann for et slikt «fredsorgan» i Kirkens sentralledelse.

* Pave Johannes XXIII's dagbok, «Journal of a Soul», er allerede blitt en bestseller i den engelsk-talende verden. I USA ble 60 000 eksemplarer revet bort bare den første uken. Blant anmelderne er forfatteren *Morris West*, som blant annet skriver: «Et menneske av en så edel vekst hever seg høyt over det onde i sin samtid, likesom hans testamente hever seg over kommentatorenes utilstrekkelighet». Den kjente jesuitten, professor *Walter J. Ong* skriver: «Johannes' stadige glade undring over det gode i verden og i menneskene går en til hjertet. For som alle katolske prester hadde han jo ofte skuet inn i det ondes vidstrakte ørken. En verden hvor et menneske som han kunne nå frem til innflytelse over hele sin samtids liv, kan ikke bevege seg håpløst mot sin undergang».

Pave Johannes — bestseller på engelsk.

* Billy Graham, den amerikanske vekselspredikanten med verdensry, har med sitt team besøkt København og holdt masse møter der. I et fjernsynsintervju uttalte han sin glede over den nye økumeniske holdning kirkesamfunnene imellom, ikke minst mellom protestantiske og katolske kristne. Under en tilsvarende vekselkampanje i Boston, Massachussets,

fortalte han til NRK's *Sverre Tinnå*, hadde byens katolske erkebiskop, kardinal *Cushing*, kalt pressen til en konferanse, hvor han ga Billy Grahams vekselaksjon sin varme støtte. Billy Grahams forkynnelse er enkel, folkelig, bibelsk omvendelsespreken i tradisjonell amerikansk «revivalist»-stil, og hans prinsipp er — uaktet hans egen tilhørighet i baptistsamfunnet — å sende de «vakte» som søker hans råd tilbake til det kristne samfunn hvor de er døpt.

* Kirkekampen i Polen kommer trolig til å gå inn i en skarpere fase i tiden som kommer. Landets uredde og myndige primas, kardinal *Wyszynski*, har gjennom prekener, budskap og protester igjen markert det uantagelige i at det kommunistiske diktatur favoriserer med alle midler en liten ateistisk gruppe ideologer og politikere i deres kampanje for å avkristne livet i et folk der 90% av befolkningen er katolikker, og hvor de religiøse tradisjoner og overbevisninger er dypt forankret i folkets liv. Samtidig er det tydelig at Moskva er misfornøyd med forholdet stat-kirke i Polen. En gruppe ledende polske ateister ble nylig innbudt til den

Vil De ha messeboken i SORT skinn?

Da bør De forte Dem! Blått og brunt skinn og alle tre fargene i plastikk er det fremdeles en god del igjen av.

ST. OLAV FORLAG, Akersv. 5, Oslo 1.

Tlf. 42 31 70 fra kl. 9—16. Lørdager 9—14.

sovjetiske ateist-kongress i Alma Ata, hvor hele religionens stilling i Russland og satelitt-statene ble tatt opp til behandling. Polen ble her fremholdt som «det svake ledd» i kampanjen mot religionen, og de russiske lederne *Breshnev* og *Kosygin* har øvet press på myndighetene i Warsjawa, for å få dem til å bekjempe den katolske kirke med større energi.

I en preken for 2 000 mennesker samlet i St. Annas kirke i den polske hovedstaden uttalte kardinal Wyszynski bl. a.: «Å bruke store regjerings-bevilgninger til å fremme ateismen i dette overveiende katolske land er en uhyrlighet som vil måtte fortone seg som ubegripelig for siviliserte mennesker. Med støtte fra offentlige midler søker man å spre ateismen ikke bare i barnehaver, skoler og høyskoler, men endog i de militære styrker. Det er uhorrt at vi katolikker skal tvinges til å fornekte Gud, fordi en klikk med makt og offentlige fonds ønsker det. Hvor er fornuften i dette? Skal det være demokrati? Er det lov og orden som forlanger at vi skal avsverge vår Gudstro?»

Prekenen fulgte en tid etter at kardinalen hadde sendt den polske statsminister *Jozef Cyrankiewicz* et brev, hvor han anklaget regjeringen for å ville avskaffe

religionsundervisningen, til tross for at Polen i 1960 undertegnet Paris-konvensjonen som forplikter til å avstå fra diskriminasjon i skolevesenet. Kardinalen anklaget også regjeringen for å beslaglegge kirkelige skoler og øve press på studentene i kirkens seminarer. Brevet spesifiserte og dokumenterte en rekke former for overgrep mot Kirkens frihet, særlig hva kristendomsopplæringen angår. Prestestudenter som motsto de statlige «inspektørers» press ble systematisk innkalt til ekstra militærtjeneste, hvor de ble indoktrinert med en anti-kristen «verdensanskuelse» og hindret i å praktisere sin religion av politiske kommissærer.

På denne bakgrunn av kirkekamp må meldinger, som Vatikanet hverken har bekreftet eller dementert, om at pave Paul VI akter å reise til Polen, i forbindelse med den katolske kirkes tusenårsfest i landet, mottas med største interesse. Ingen kan forutse følgene av et eventuelt pavebesøk i et «jærnteppland». Warsjawa var som bekjent Montinis før-

ste (og eneste) utenlandspost, da han som ung mann trådte i det vatikanske diplomatiske tjeneste.

* Det planlagte internasjonale «fellesutvalg» av katolske og evangeliske kirkefolk er nå konstituert og medlemmenes navn offentliggjort. Som kjent var det under et møte som sentralkomiteen i Kirkens Verdensråd holdt i Enugu i januar 1965 at opprettelsen av et sam-

Ungt katolsk ektepar

uten barn søker leilighet. Helst Oslo vestkant. Snarlig tilfredelse ønskelig. Gerne innskudd. Tlf. 44 77 20 eller Bill. mrk. «12 juni».

TRONDHEIM

INGV. ALSTAD

Fisk - Sild

Ilevollen 32 - Tlf. 20291
Trondheim

KRISTIANSAND S.

ALT I SKILT

Elektro-teknikk
Industri - Militær
Skip - Sykehus
Reklame - Varemesse

Gravør Trygve Kohn

Kristiansand S.

TAPET OG KUNST

ARTIKLER

Kristiansand S.

Tollbodgt. 15 A

Telefon 23 930

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68

Kontortid 12—13
mand., onsd., fred.

LEGMANNSRÅDET

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i
Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prospekt.
P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv. 5, Oslo.

I hyggelig tysk familie

nær Stuttgart kan en ung norsk pike få lett og morsom jobb et års tid fra i sommer. Familiemedlem og fin anl. til å lære tysk.

Skriffl. henv. lektor Brodersen, Berg l.p., Halden.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden Kloster	}	Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet	}	Bergen
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Hammerfest
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Hønefoss
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.	}	Lillestrøm
St. Mikael's Kirke		
St. Mikael's Prestegård	}	Tromsø
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Trondheim
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeth Hosp.	}	Tønsberg
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	Tønsberg
St. Olavs Kirke, Bispegården		
St. Olavs kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

ST. GUDMUNDS LEGAT

Ansøking om å komme i betraktning ved utdelingen av St. Gudmunds legat til fordel for katolske barn i katolske skoler, bes sendt innen 1. juli d.å. til

Prioren for Dominikanerne,
Neuberggaten 15, Oslo 3.

arbeidsorgan mellom Rom og KV ble vedtatt, med et utvidet samarbeid og en hyppigere konsultasjon som oppgave. En måned senere avla kardinal *Bea* et besøk i KV's hovedkvarter i Genève, og tilslutt der Roms medvirken.

Fellesutvalget kommer til å bestå av seks katolske og åtte KV-representanter. De sistes overvekt begrunnes blant annet med Kirkenes Verdensråds mangeartede sammensetning: Det har 209 medlemmer (og 4 «assosierte»), av protestantisk, anglikansk, gresk-ortodoks og «gammel-katolsk» opprinnelse, i over 80 av jordens land.

De katolske medlemmer av fellesutvalget er: Mgr. *Thomas Holland* (biskop av Salford, England), Mgr. *Jan Willebrands* (sekretær i Sekretariatet for Kristnen Enhet), pater *Pierre Duprey* (sekre-

tær for østkirkene, sammesteds), pater *Jérôme Hamer* OP (assistent hos Dominikanernes ordensgeneral), Mgr. *William Baum* (sekretær for økumeniske anliggender hos de amerikanske biskoper) og Mgr. *Carlo Bayer* (generalsekretær for det internasjonale Caritas).

Fra Kirkenes Verdensråd deltar: Arki- mandrit *Witali Borowoj* (den russiske patriarks representant i Genève), dr. *Edwin Espy* (for de amerikanske baptister), dr. *Nikos Nissiotis* (gresk-ortodoks teolog og økumen), dr. *Edmund Schlink* (for den tyske evangeliske kirke), dr. *Olivier Tomkins* (anglikansk biskop av Bristol, England), pater *Paul Vergbese* (syrisk-jakobitisk prest fra India), dr. *Lukas Vischer* (reformert sveitsisk geistlig), dr. *W. A. Visser 't Hooft* (generalsekretæren for KV).

NYOPPDAGET BACH!

St. Marcus-pasjonen.

Første verdensinnspilling for grammo- fon. Süddeutscher Madrigalchor, Pforz- heim Kammerorchester med obo-d'amore, viola da gamba, lutt, fløyter etc. Sopran — alt — tenor.

En utsøkt vakker plate!

30 cm mono kr. 30.75, stereo 34.75.

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersv. 5, Oslo 1

Tlf. 42 31 70 kl. 9—16

Flere av KV's representanter er obser- vatorer på Konsilet. Fellesutvalget har allerede tatt opp sitt arbeide, foreløbig med å sette opp en sakliste. Det er ikke beslutningsdyktig, men må konsultere sine oppdragskirker. Det tar særlig sikte på samordnet innsats når det gjelder hjelp til nødstedte, sosiale spørsmål, internasjonale problemer, teologiske studieopplegg av økumenismen og mellomkirkelige proble- mer (blandede ekteskaper, religions- friheten, proselytisme, m.v.). Også leg- mannsinnsats og misjon faller innenfor dets interesseområde.

HØNEFOSS		
<p><i>Hønefoss Glassmagasin</i></p> <p>CHR. LARSEN</p>		<p>ALF HELGESEN</p> <p>Elektrisk forretning</p> <p>Tlf. 185 — 430</p>
<p>A. HENRIKSEN</p> <p>Godt utvalg i kolonial</p> <p>Tlf. 695</p>	<p>TH. GRANUM</p> <p>Skotøyforretning</p> <p>Tlf. 219 HØNEFOSS Tlf. 219</p>	<p>Mineralvann og øl</p> <p>A/S HØNEFOSS BRYGGERI</p> <p>Agenter for</p> <p>Nora Fabrikker A/S Farris A/S Frydenlunds Bryggeri A/S Ringnes Bryggeri A/S Schous Bryggeri</p>
DRAMMEN		
<p>GUSTAV THIELEMANN</p> <p>Pølse- og hermetikkfabrikk</p> <p>Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN</p>		
 <p>TYRILYS ^{A/S} TYRI FABRIKKER</p> <p>Drammen</p> <p>Har også landets eneste bivokspresseri</p>	<p>GUSTAV BØHM & SØN A/S</p> <p>Bakeri og Konditori</p> <p>Drammen</p>	
ARENDALE		
<p>OLAV SLAATTENE</p> <p>Blomsterforretning. Begravelsesbyrå</p> <p>Tlf. 1958 Havstad, Arendal</p>	<p>ADEL ELLEFSEN</p> <p>Aut. Installasjonsforretning</p> <p>Tlf. 1756 - Arendal - Tlf. 1756</p>	<p>SHELL — ARENDAL</p> <p>Tlf. kontor 2013 Anleggstif. 1848</p>

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedr. adresseforandring, kontingent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 31 70.

OSLO

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

Varme- og sanitæranlegg

OSLO

*Våre annonsører
er gode firmaer!*

E. M. JACOBSEN

Bakeri & Conditori

Akersgt. 67

SØREN HANSSEN
Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 20 37 24

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 43 22 36

Privat 55 77 87 - 69 43 72

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3 b, Oslo

Telefon 33 18 34 - 33 32 37

**Til daglig
nytte
og glede**

Omslag til
TELEFONKATALOGEN

i florentinsk
lærplastikk med
dekorative preg.

Ensfarget kr. 15,—

Flerfarget kr. 18,—

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A S

Haakon VII's gt. 1, Oslo

Sentralbord 41 77 30

WISBECH
AKTIESELSKAP

MAJORSTUA - OSLO

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

HØYESTERETTSADVOKAT

GEORG LOUS

DRAMMENSVN. 4 - OSLO

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Galligani

STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25
OSLO